

Sygn. akt V CZ 98/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku A.C.
przy uczestnictwie J.C.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 7 lutego 2018 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania
na postanowienie Sądu Okręgowego w G.
z dnia 25 lipca 2017 r., sygn. akt III Ca [...] /16,

**oddala zażalenie; pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego Sądowi który wyda orzeczenie
kończące postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 lipca 2017 r. Sąd Okręgowy w G. uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w R. z dnia 8 września 2016 r. wydane w sprawie z wniosku A.C. z udziałem J.C. o podział majątku wspólnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu sądowi. Przyczyną rozstrzygnięcia kasatoryjnego było pominięcie przez Sąd pierwszej instancji wniosku o rozliczenie kwoty 19.000 zł uzyskanej ze sprzedaży mieszkania przy ul. K. [...] w Ż. jako nakładu z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny, stanowiący przedmiot podziału.

Rozstrzygnięcie to uczestniczka postępowania zaskarżyła w całości zażaleniem złożonym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., zarzucając naruszenie przepisów postępowania: art. 378 § 1 w zw. z art. 363 § 3 i art. 13 § 2 k.p.c. poprzez wydanie przez Sąd drugiej instancji orzeczenia co do części orzeczenia Sądu pierwszej instancji niezaskarżonej apelacją, art. 384 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez wydanie orzeczenia na niekorzyść uczestniczki postępowania, art. 328 § 2 w zw. z art. 391 k.p.c. poprzez brak wskazania oceny zarzutów apelacji uczestniczki postępowania, art. 386 § 4 k.p.c. poprzez jego wadliwe zastosowanie, będące konsekwencją naruszenia wymienionych wyżej przepisów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył:

Rozpatrując zażalenie na wyrok kasatoryjny wydany przez sąd odwoławczy, Sąd Najwyższy ocenia jedynie prawidłowość zastosowania przesłanek uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji, tj. nierozpoznania istoty sprawy lub konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości (art. 386 § 4 k.p.c.), ewentualnie uwzględnia nieważność postępowania (art. 386 § 2 k.p.c.). Poza zakresem badania Sądu Najwyższego pozostają natomiast kwestie prawidłowości czynności poprzedzających wydanie zaskarżonego rozstrzygnięcia oraz trafności wykładni prawa materialnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2014 r., IV CZ 53/14, z dnia 18 marca 2015, I CZ 30/15, z dnia 29 października 2015 r., I CZ 92/15 – nie publ.). Z tych przyczyn podniesione przez skarżącą zarzuty naruszenia

art. 378 § 1 w zw. z art. 363 § 3 i art. 13 § 2 k.p.c.; art. 384 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 328 § 2 w zw. z art. 391 k.p.c. nie mogą być przedmiotem oceny Sądu Najwyższego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Okręgowy w G. nie wskazał wprost, którą przesłankę wydania wyroku kasatoryjnego z art. 386 § 4 k.p.c., tj. nierozpoznanie istoty sprawy, czy nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego w całości, uznał za podstawę orzeczenia kasatoryjnego, jednak podniesione argumenty wskazują na nierozpoznanie istoty jednego z żądań wnioskodawcy.

Zgodnie z ustalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie, w szczególności wobec przyjęcia braku legitymacji procesowej stron (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2012 r., IV CZ 156/12; z dnia 6 grudnia 2013 r., I CZ 90/13 - nie publ.). Przez pojęcie "nierozpoznania istoty sprawy" w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. rozumie się jedynie całkowite nierozstrzygnięcie o żądaniu strony, czyli niezafatwienie przedmiotu sporu, zupełne zaniechanie wyjaśnienia istoty lub treści spornego stosunku prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2016 r., II CZ 73/16, nie publ.).

Sąd Rejonowy w R. nie odniósł się do żądania wnioskodawcy rozliczenia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny, przesłanek prawnych, ani stanu faktycznego uzasadniającego to żądanie, a także nie zawarł w tej kwestii rozstrzygnięcia wprost w sentencji postanowienia z dnia 8 września 2016 r. Niemniej zajmował się kwestią rozliczeń nakładów i treść orzeczenia odzwierciedla jego stanowisko w tym przedmiocie. Zauważyć należy, że kwalifikacja prawna podstawy rozliczeń jest problemem prawa materialnego, a nie procesowego, stąd sąd drugiej instancji nie był związany zarzutami apelacji uczestniczki w tym przedmiocie. Nie wykroczył przy tym poza zakres zaskarżenia, skoro skarżąca kwestionowała w apelacji zasadę podziału, wysokość i termin poniesienia

nakładów oraz zakres rozliczeń z tego tytułu. Konsekwentnie Sąd drugiej instancji nie naruszył zasady *reformationis in peius*, a zarzut naruszenia art. 384 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c jest nietrafny.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie, orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiając, zgodnie z art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., sądowi który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

aj

a.ł